

Redovisning av stadens arbete med tvister och omplaceringar 2023

Bakgrund

Stadens arbetsrättsliga tvister, kollektivavtal samt stadsövergripande omplaceringsutredningar hanteras av Personalstrategiska avdelningen (PAS). Arbetet med att förbättra och hantera ärenden/tvister pågår ständigt. PAS har alltid en dialog med stadens förvaltningar och även med de fackliga organisationerna för att i möjligaste mån lösa eventuella meningsskiljaktigheter på förvaltningsnivå i syfte att undvika tvister. Det har under senaste året skett en markant ökning i antalet tvister som hanterats av PAS.

Centrala tvister

I vanliga fall är det en väldigt liten del av det totala antalet tvister som hanteras årligen i staden som går vidare till central förhandling hos Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Under de senaste två åren har det dock skett en ökning i antalet tvister som gått vidare till central förhandling. Under 2023 gick totalt 3 ärenden vidare till SKR, där det sedan tidigare år finns 4 ärenden som fortfarande är under behandling. Inget ärende har gått till Arbetsdomstolen under 2023.

Arbetsrättsliga tvister i staden 2019 – 2023

Nedan redovisas sammanställningar av de tvister som hanterats 2019 – 2023 utifrån hur de avslutats, typ av tvist/ärende samt uppdelning per facklig organisation.

	2019	2020	2021	2022	2023
Eniga	10	19	8	16	8
Oeniga	4	1	10	11	5
Inte avslutade	3	2	2	2	4
Återtagna	1	3	5	5	1
Totalt:	18	25	25	34	18

Antal tvister per brott mot lagrum

Typ av tvister och förhandlingar

	2019	2020	2021	2022	2023
Brott mot LAS	4	4	8	8	6
Brott mot samverkan och MBL	2	8	5	7	5
Diskriminering	1	2	4	5	2
Brott mot kollektivavtal	10	4	4	14	3
Löneskuld	1	6	0	4	1
Brott mot föräldraledighetslagen	1	0	2	3	2
Övrigt	1	1	2	1	3

Antal tvister och tolkningsföreträden per facklig organisation

	2019	2020	2021	2022	2023
Fysioterapeuterna	1	0	0	0	0
Kommunal	8	15	9	12	2
Läraryrket	2	4	2	7	0
Lärarnas Riksförbund	4	3	6	6	0
Sveriges Lärare	0	0	0	0	9
SSR	1	2	3	4	4
Sveriges Psykologer	0	1	0	0	0
Vision	2	0	4	3	1
Syndikalisterna*	0	0	0	0	0

Svenska Musikerförbundet*	0	0	0	1	2
DIK	0	0	0	1	0
Oorganiserad/Ombud	0	0	1	0	0

*Har ej kollektivavtal med staden.

Övriga ärenden

	2019	2020	2021	2022	2023
Överläggningar (ex lön, pension)	26	25	38	18	16
Avstämnings vid löneöversyn	15	15	19	18	17
Tolkningsföretråde	1	0 (1)	1	1	0
Kollektivavtal (ex lön, avsteg bilaga M)	8	17	24	10	5
Inrangeringsavtal	8	0	5	2	4
Ärenden till SKR	2	1	4	3	3
Ärenden till Tingsrätt	0	1	4	0	2
Ärenden till Arbetsdomstol	0	1	0	0	0
Omplacerings-utredning				10	4
Totalt:	60	61	95	62	51

Utvärdering och slutsatser av utfallet av tvister 2023

Stor vikt har under 2023 lagts vid det förebyggande rådgivningsarbetet till förvaltningarna. Behovet av coaching och rådgivning i olika arbetsrättsliga frågor har under 2023 varit i stort sett detsamma som under 2022. I syfte att undvika tvister så förs en kontinuerlig dialog med de fackliga organisationerna, för att så långt det är möjligt kunna lösa eventuella meningsskiljaktigheter redan på förvaltningsnivå. Bedömningen är att PAS löser minst lika många ärenden på detta sätt som inkomna tvister.

Under 2023 har antalet övriga ärenden minskat i förhållande till 2022. Det har inte genomförts lika många överläggningar inför löneöversyn som det gjordes 2022, orsaken till detta är att de centrala avtalen är uppsagda och ska förhandlas under 2024. Kollektivavtalsförhandlingarna har minskat under de senaste åren. Förutom kollektivavtalen om lön och allmänna anställningsvillkor har avtal om bl.a. ferieanställningar tecknats. En förklaring till minskningen kan vara färre förvaltningslokala kollektivavtal.

Antalet inrangeringsförhandlingar ökade något under 2023, anledning till detta kan vara ett politiska beslutet att återta viss del av verksamheterna i egen regi. För de inrangeringar av verksamheter som kommit tillbaka till stadens regi hölls totalt 19 inrangeringsförhandlingar.

Antalet inkomna tvister har i år minskat. Minskningen har främst berört kollektivavtalsbrott. Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund gick under året ihop och bildade Sveriges Lärare, vilket gör att statistiken ovan kommer att hanteras i tre kolumner kommande år. Fler ärenden än tidigare har avslutats i enighet.

Många av tvisterna innehåller flera grunder för tvisten, vilket är svårt att redovisa på ett heltäckande sätt. Det innebär att statistiken för antal påstådda brott som tvisten syftar till är fler än antalet tvister. Från och med 2021 räknas överläggning om facklig utbildning och facklig tid in under **Överläggningar**.

Gällande stadsövergripande omplaceringsutredningar har PAS under 2023 genomfört 4 sådana omplaceringsutredningar. Av dessa hade samtliga 4 att göra med förhållanden som hänförts till arbetstagaren personligen. I samtliga omplaceringsärenden gällande personliga skäl har ingen ny placering kunnat erbjudas och anställningen har avslutats med stöd av LAS 7§.

Anita Lidberg
Personaldirektör